

12.3.2023, Telecí

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Stále upírám své oči k Hospodinu, on vyprostí ze sítě mé nohy. Obrat' ke mně svou tvář, smiluj se nade mnou, jsem tak sám, tak poníženy. Ochraňuj můj život, vysvobod' mě, ať nejsem zahanben, vždyť se utíkám k tobě. (Ž 25,15–16.20) Amen

PÍSEŇ 171 Bud' Pánu čest 291,

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, nebeský Otče, děkujeme, že v neděli tady můžeme být spolu. Přišli jsme sem, nebo přijeli, díky tomu, že jsi nás našel, oslovil, pozval k sobě. Náš život už nejsou jen výhry nebo prohry, neboť nade vším je tvé požehnání. Tvá blízkost, tvá láska. A tak nemusíme skrývat to nepovedené, smíme vyznat svou vinu, doufat v odpuštění. Nemusíme se jen trápit ve svých bolestech, ale smíme je vložit je do tvých dlaní. Před tebou si nemusíme na nic hrát.

V neděli se můžeme zastavit, odpočívat, jít do kostela. Přivádíš nás do společenství, nabízíš nám chléb života, své Slovo, posilu na cestu. Utvrzuješ nás, že tvoje láska k nám nekončí naší slabou pamětí, ani smrtí. Pane Ježíši Kriste, v tobě jsme poznali moc, která sjednocuje. Už tady s tebou, alespoň zčásti, zažíváme tvé království. Svou mocí nás provázej i proměňuj, náš Pane. Amen

1. ČTENÍ Oz 11, 7-9

PÍSEŇ 383 Mne zajmi 711,

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane, chceme se u tebe přimlouvat a myslíme na náš všední den. Myslíme na lidi, se kterými se setkáváme – abychom se setkávali ve vnímavosti a lásce. Myslíme na ty, kteří nás štvou – abychom se nenechali svést k nenávisti.

Prosíme za ty, kteří jsou v našem okolí nemocní; za ty, kteří jsou kolem nás smutní; za ty, kteří mají víc úkolů, než zvládají; za ty, co jsou přepracovaní; za ty, co umírají.

Prosíme za to, abychom čas svého života, který nám lidem dáváš, dokázali vyplnit dobrými a užitečnými věcmi.

Je toho tolik, čemu nerozumíme, z čeho máme strach a na co svými silami nestačíme.

Prosíme, dej sílu těm, kdo trpí, nemocným, umírajícím, strádajícím, těm, co ztratili rodinu, slabým, opuštěným, ukřivděným, pronásledovaným, obětím válek i všem ohroženým, aby překonali to, co je tíží. Prosíme, dej sílu i nám, ať jim můžeme pomoci.

Pane, spoléháme na tvé milosrdenství, neboť tys naše jediná naděje. Společně voláme, jak nás Ježíš naučil: Otče náš...

POSLÁNÍ Věrohodné je to slovo a zaslouží si plného přijetí:

Kristus Ježíš přišel na svět, aby zachránil hříšníky. Já k nim patřím na prvním místě, avšak došel jsem slitování, aby Ježíš Kristus právě na mně ukázal všechnu svou shovívavost jako příklad pro ty, kteří v něho uvěří, a tak dosáhnou věčného života. 1Tm 1, 15–16

POŽEHNÁNÍ Pokoj Boží přichází, jeho světlo svítí před námi a předchází nás krok za krokem, aby neslo slovo Božího pokoje všem lidem. Ať nás to světlo osvítlí a zaplaví ve jménu Otce, Syna a Ducha svatého. Amen

PÍSEŇ 489 Tvé požehnání 416,

2. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ)

Lk 13, 1-9

Právě tehdy k němu přišli někteří se zprávou o Galilejcích, jejichž krev smísil Pilát s krví jejich obětí. On jim na to řekl: „Myslíte, že tito Galilejci byli větší hříšníci než ti ostatní, že to museli vytrpět? Ne, pravím vám, ale nebudete-li činit pokání, všichni podobně zahynete. Nebo myslíte, že oněch osmnáct, na které padla věž v Siloe a zabila je, byli větší viníci než ostatní obyvatelé Jeruzaléma? Ne, pravím vám, ale nebudete-li činit pokání, všichni právě tak zahynete.“ Potom jim pověděl toto podobenství: „Jeden člověk měl na své vinici fíkovník; přišel si pro jeho ovoce, ale nic na něm nenalezl. Řekl vinaři: ‚Hle, už po tři léta přicházím pro ovoce z tohoto fíkovníku a nic nenalézám. Vytni jej! Proč má kazit i tu zem?‘ On mu odpověděl: ‚Pane, ponech ho ještě tento rok, až jej okopám a pohnojím. Snad příště ponese ovoce; jestliže ne, dáš jej porazit.‘“

V čas fíků přichází majitel vinice, tenkrát se prý do vinic sázely ještě stromy – fíkovníky, olivy nebo moruše. Majitel vinice tedy přichází ke stromu, který by měl být obsypán plody, a zjistí, že ten strom nemá žádné ovoce. Dá tedy příkaz ho porazit. Vinař, který to dostal za úkol, ho však přesvědčuje, aby strom ponechal ještě jeden rok. A pokud se situace nezlepší, potom že ho vytně.

Je to zklamání, když máte strom, kterému nic nechybí, je mu věnována péče, je okopáván, hnojen, zbavován škůdců, na pohled vypadá pěkně, nikde žádné vnější zdeformování – přijdete k němu česat ovoce – a nic! A zase nic! Už třetí rok. Zrovna tak při pohledu na člověka, u kterého – když jde o ovoce jeho života – nic. Zase nic.

To je přece strašná věc, když lidé nejsou nikomu k užítku, když dokonce celá společnost zjaloví tak, že neprodukuje nic, co by za něco stálo. I my sami víme, že někdy žijeme život, který nikoho druhého neobohatí. Ten fíkovník asi vypadal pěkně, tak jako i my někdy vypadáme pěkně. Nikdo nám nemůže nic vytknout, všechny podmínky tady jsou – a přece nulový výsledek. Krásný strom, a přesto může být bez ovoce.

Strom, který nenese ovoce, se nehodí k ničemu jinému, než aby byl poražen a spálen. Nemůže nás překvapit, že pán vinice řekne: „Vytni jej! Proč má kazit i tu zem!“ Strom, který nenese ovoce, je cizopasník. Přijímá, co dává nebe i země, a nic nevrací. Jalový život zaclání druhým, využívá půdu, obírá druhé o živiny, které by třeba oni proměnili v krásné ovoce. Patříčná délka shovívavosti byla dost dlouhá: tři léta; a možná víc, možná daleko víc: třicet, padesát, šedesát, sedmdesát let se vinař těšil na ovoce, přicházel, a nebylo co sklídit. Bůh sám ví, kolik škod natropila sobecká společnost, neúrodná církev, jalově žijící rodina. Kolik neúrodných životů je ve světě. Takový je i zorný úhel věčnosti nad naším životem, nad naším světem. Pohled z tohoto úhlu je často smutný. Ovoce málo. A někde vůbec.

Je mnoho lidí, kteří pro svět už naději nevidí. Mají za to, že svět stále více spěje k úpadku, jalovosti, prázdnotě. A mají k tomu dostatek

důvodů – večerní zpráva je přinášejí pravidelně. Ale právě do téhle bezútěšnosti zaznívá Ježíšova přímluva: „Ano, Otče, je to opravdu zlé, ale ponech ho ještě tento rok, ještě jednou to zkus. Já ten strom okopu, pohnojím, jestli pak neponese, potom dobře, vytněš jej.“

Naděje na změnu ještě trvá, ať je nám dvacet, padesát nebo sedmdesát. Ježíš sám zasahuje, protože mu o nás jde. A tak ještě je čas se přeučit, obrátit se, začít znovu. Vinař totiž místo sekery bere do ruky rýč, myslí na to, co strom potřebuje, aby byl uzdraven. A Bůh ve své nepochopitelné shovívavosti a trpělivosti dává šanci k obratu, k novému vykročení. Kde už nebyl prostor, čas – najednou ještě je. A my se můžeme nadechnout.

To je moderní obdoba Ježíšovy výzvy: Nebudete-li činit pokání, všichni podobně zahynete. To Ježíš říká mně, tobě, nám všem. Samozřejmě ne jako výhrůžku, ale proto, abychom nebyli neteční a přijali vše, co nás zneklidňuje, jako výzvu. Výzvu k obrácení.

Zní to velmi tvrdě, když jako důsledek toho, že tuto výzvu přeslechne a ignorujeme, je předloženo zahynutí, smrt. Smrt je obraz člověka odvráceného od Hospodina. Tak celá Bible, Boží slovo, hovoří o žijícím člověku jako o mrtvém, když se odvrátil od Pána Boha.

Bez vztahu k Bohu, s Bohem jako by člověk nežil. Ježíš tady připomíná: člověče, dej si pozor, abys nezapomněl na své poslání a nedo-

padl jako suchý fíkovník. Jako strom, který se tu krásně vyjímá, ale nenese žádné ovoce.

Sem míří zvěst dnešní neděle. Každá událost má své příčiny, každá věc má svého tvůrce. Proto se na chvíli zastavme a popřemýšlejme, k čemu nás Bůh stvořil, jaký vztah k němu máme a chceme mít.

Postní doba je k tomu nanejvýš vhodná. A zkusme obrátit nejen své oči, ale celé srdce k Bohu. K tomu Ježíš vyzýval po celý svůj život. Jste-li svědky něčeho nešťastného, obraťte se k Bohu a u něj hledejte posilu i odpověď na to, co s tím. Jste-li obdařeni něčím dobrým a radostným, víte, komu poděkovat. Naše situace před Bohem je taková, že od nás chce – stručně řečeno – pokání, změnu myslí, změnu cílů, které jsme si nastavili, jako by tu Pána Boha nebylo. Chce od nás, abychom slezli ze své soudcovské stoličky, na níž je nám jasné, kdo všechno, za co může. Z diváckého křesla, ze kterého jen křičíme, že o nás nejde, že my za nic nemůžeme. Chce od nás pokání, a to je něco zcela jiného než klidné svědomí, nebo moderní výzvy, hlavně být v pohodě. Víra je putováním, které od nás žádá vytrvalost a hledání správné cesty – obnovu ve vztahu k Bohu i bližnímu. Na této cestě máme dobrého průvodce, Ježíše Krista a Boží slovo. Přesto se stane, že občas šlápneme vedle, naše pozornost poleví, sejdem z cesty. Proto mějme v sobě starost, abychom se neztratili. Mějme

takovou starost i o druhé vedle nás. K tomuto nás naléhavě vybízí dnešní evangelium. Zabloudit se dá snadno, ale vždy je cesta zpátky. Bůh, který s námi jedná shovívavě – o takovém svědčí Ježíš. Bůh, který má člověka tuze rád, a proto nedolomí nalomenou třtinu a nezhasí doutnající knot. Dává šanci, trpělivě čeká, zda se k němu člověk vrátí, zda se k němu vrátí jeho lid. Bůh, který není ješitný a urážlivý, ba ani mstivý. Jeho láska k lidem je silnější než hřích a mocnější než hněv. Všechny naše řeči o Bohu jsou jen chabé pokusy, které ho nevystihnou. Všechny písně a kázání, ba i celé biblické svědectví. Naše pokusy, představy a schémata. Pomáhají nám pochopit skutečnost kolem nás i naši víru. Ale ty představy nejsou Bůh. Prodlíváme se jimi někdy podobně jako bibličtí svědkové, jako ostatní před námi a vedle nás. Ve všelijakých otázkách po Bohu a v nejistotě víry ale můžeme mít před očima Boha, kterého ukazuje Ježíš. Otce Ježíše Krista. Můžeme se učit důvěřovat, věřit v Boha, který nás neděsí, nestraší, nevyhrožuje. V Boha, který sází na lásku víc než na pevnou ruku. V Boha, který se v nás tolikrát zklamal, a přece znovu nabízí ruku k záchraně. V Boha, který pořád ještě doufá, že se k němu vrátíme z vděčnosti, ne ze strachu. V Boha, který se chce radovat z dobrého ovoce, které ponese. V Boha, který je v Kristu s námi.